

[Damgaard Nielsen]

den i et sprog, vi forstår, bliver modparten aggressiv. Vi har set det med en hel del af flygtningene, som ikke kan kommunikere, og som derfor går til håndgribeligheder.

Den anden ting har også noget med sproget at gøre, det er det høje Tings kæmpeudvalg af love. Jeg ved ikke, hvor mange love der findes i Danmark, men der står i grundloven, at ukendskab til loven giver ikke strafrihed, og når vi tænker på vores skattelove, ja, på vores lovgivning i det hele taget, er det næsten vidunderligt, at der ikke er flere lovovertrædere, end der er.

Så kommer vi til sagsbehandlingen af bi-standsklienter osv. De kommer med det sprog, de nu engang er født med, på gaden eller hvor det er, og står over for en sagsbehandler, der kan paragrafferne og forklarer dem i det udviklede sprog, som vor lovgivning nu engang er skrevet i. Det skal selvsagt give en vis frustration. Her i Folketinget skal vi tage ved lære af de ting, der klart og tydeligt viser den kommunikationsbrist, der er sket, og det gælder hele vejen. Under debatten i dag, når det gælder voldsforbrydelser, har vi hørt, at det er den uddannelsesmæssigt svage del, det drejer sig om. Det hænger også godt sammen med sproget. Går vi til den økonomiske kriminalitet – det gælder vor lovgivning om den – så er vi henne, hvor der er nogle, der er mere spidsfindige end dem, der udformer lovene herinde. Der har vi også et sprog og en kommunikation, der gør, at de er i stand til at hoppe over de paragraffer, der bliver vedtaget herinde.

For øvrigt vil jeg da gerne endnu en gang sige tak for den debat og især for den redegørelse, der har været grundlaget for denne debat. Det var lærerigt at lytte til, og jeg vil da håbe, at de, der arbejder videre, vil have det for øje, at der er en sprogbarriere.

Ebba Strange (SF):

Det, vi skulle drøfte i dag, var, hvordan man i særlig grad kan nedbringe kriminaliteten ved at sætte ind på en række samfundsmæssige områder. På den baggrund kan det da godt være, justitsministeren synes, vi har interesseret os for lidt for hans specielle område. Selv om det har været retspolitikere for størstedelen, der har haft ordet, har det vel været afgørende for os for en gangs skyld også at komme til at snakke om, hvad der

kan gøres på nogle af de andre områder, for det var det, debatten lagde op til.

Når justitsministeren rejser problemet om straffen som præventiv funktion og sætter det i forbindelse med ønsket om at få forhøjet straffene, når det er arbejdsmiljø- og miljølovsovertrædelser, det drejer sig om, så er noget af det, der i hvert fald har været afgørende for mig, men også noget af det, som jeg synes er gået igennem mange andre ordføreres indlæg i dag, at prøve at se på det med et nuanceret syn, fordi der jo ikke er enkle svar på komplicerede problemer. Når jeg skelnede mellem det, jeg kaldte whisky-kriminalitet, og det, jeg kaldte fattigmands-kriminalitet, er det også en forenkling, som man kan blive nødt til at bruge, når man har 10 minutter til at kommentere et kompliceret problem.

Selvfølgelig er der i nogle forbindelser folk, der helt klart og kynisk indregner dels risikoen for opdagelse, dels strafsandsynligheden i de overvejelser, de gør sig, inden de begår en kriminel handling. Det drejer sig ikke om al den kriminalitet, der sker i affekt, men det drejer sig om den, hvor der kommer nogle afvejninger ind, og i den forbindelse vil da også straffen komme ind som en omkostning. Det ved vi da har været tilfældet i smuglersager f.eks. – altså hvad koster det at smugle dette ind? Er det nu noget, der kan betale sig, eller er det noget, der ikke kan betale sig?

Når vi fra SFs side bl.a. har interesseret os for at bruge straffesystemet i forbindelse med arbejdsmiljø og miljølovsovertrædelser, er det, fordi det er typisk økonomiske overvejelser, man gør sig, fordi virksomheden skal køre, skal have profit, skal kunne producere til en pris, der kan afsætte varerne på markedet. Det kan være dyrt at få oprettet et godt arbejdsmiljø, og det kan være dyrt at få forhindret miljøskader. Derfor kan der komme den slags overvejelser ind, og derfor tror vi, at det kan have en forebyggende virkning at interessere sig for forhøjet straf dér.

Det, der ellers har optaget mig, har selvfølgelig været de sociale forhold, som den største del af vores fangebefolkning har. Det, der er det store kriminalpolitiske spørgsmål for os i SF, er: hvordan får vi givet den socialt dårligt stillede del af befolkningen, som udgør den største del af fangebefolkningen, nogle bedre muligheder?